

«ډيورنډ لاین»، پاکستانی راکتونه او د جهانی لیکنه

په اجتماعی مسایلو او پښو کی ډیر عوامل تاثیر لري خو زمونږ د وطن او خلکو دتر اژیدی په برخه کی د پاکستان پته او مخامخ دښمني داده نوي پراونه او لوړو مرحلو ته رسیږي.

داسي ښکاري چې د پاکستان د جنرالانو په خاص ډول روستي ۴۰ کلن مجاهدت مطلوب پایلي او نتایج ورکوي او د افغانستان دخلکو او هیواد په مقابل کی پاکستانی جنرالان په خپلو دسیسو او فتنو کی قدم په قدم په ډیر قوت، مؤثر کار کوي او خپل شوم دښمنانه اهداف تر لاسه کوي.

دنور عواملو سره سره دادی د افغانستان دتجزیې برنامې، فدرالي او خراساني ځواکونه قوت نیسي او په داخل کی حاکم حلقات او ځواکونه افغانستان کی د فورمال سیاسی قدرت ته درسیږو په لار کی او یا سیاسی قدرت کی د پاتي کیدو په لار کی بهرنیو او په خاص ډول د پاکستانی جنرالانو ته دخدمت په لار کی سره مسایقي کوي اود پرډیو دناروا گنو او مقاصدو او دهغوی د راضي ساتلو په سر هڅی جاري دي.

یو څه نور ناخفه، غیرمشروع او مجهول الهویه عناصر، چې په اغلب گمان پښتو او دري یی هم دبهرنیو په استخباراتي کورسونو کی زده کړی او په میدیا کی هڅه کوي ایرانی فارسي او اردو خچ او اکسنت یی له خولي و نه وځي، منحط قومی، سمی امراض، ترښکی او فنتی عاموي او په فرهنگي برخو کی د هیواد افتخارات او عزت ته په ډیر قوت او پراخه حوصله کارکوي او د سپکاوې په لار کی په پوره قوت، سخت مصروف دي. دوی محسوسی لاسته راوړني لري او حتی په ډیر سپن سترگی د وطن تجزیه او د تیرو مظلومو پربرسیره کولو نورو بی عدالتیو ته لمن وهي او یو شمیر بی تجربی او معذور انسانان هم ددوی د ښکار پوره پوره قربانیان دي او عینی شواهد او براهین ښکاره کوي چې کار په دې برخه کی د منظمو بودیجو او مالی امکاناتو په لرولو سره په قوت صورت مومي.

یو وظیفه لري چې زمونږ تاریخي او فرهنگي افتخارات توهین کړي، هغه کلتوریو فرهنگي آثار او کتابونه له عامه ځایو راټول او محوه کړي چې افغانی هویت لري او پرځای په ښه قطع او صحافت خپل نشرات ځای پر ځای کړي، بل وظیفه لري سمی او ژبه نیز فنتی را وپاروي، د افغانستان دتجزی په لار کی د تکنیکی او ستراتیژیکی کړنلارو په عملی کولو بوخت دي اول یی فدرالي کول غواړي او بیا یی تجزیه او په نورو پراوو کی دقومی تصفیو د بهیر په عملی کولو د پاکستان او هند د تقسیم دوخت به شان سترو انسانی تراژیدیو ته لمن وهل کیږي او زمینه سازی کیږي.

بل وظیفه لري ملي عناصرو ته دسیسی جوړولو، سپکاوې وروړي او حتی ترور کړي، هغه بل بیا د بهرنیو استخباراتي کړیو په مرسته د ملي او وطنپالو عناصر په هکله داسی راپورونه او اسناد تهیه کوي چې داملی عناصرپرې وټکوي. دمثال په ډول دملی او وطنپالو عناصر داطهاراتو او میدیایی لیکنو او نوشتو هغه برخی د نړی دیموکراتیکو؟! هیوادو استخباراتو ته په لاس ورکوي چې هغه په یوډول انحرافي تعبیر او برداشت ورڅخه کیدای شي. په دې توگه دا افغان دښمنه عناصر حتی بهرنی استخباراتي کړیو ته هم په پوره مهارت فریب ورکوي.

د افغانانو هویت دانگلیس په رسمی مراجعو او کمپیوترو کی «افغانستانی» کوي، د افغانستان د اتو پادشاهیو؟! دتقسیم دانگلیس دخارجه چارو له وزارتو رسول کیږي، دامریکی او انگیس بعضی پارلمانیان ددې برنامی او دافغانستان دویش سره موافقه کوي، دا پلان انگلیسی مقامات د پاکستان او بعضی امریکایی مقامات ته هم دتوافق لپاره لکه د (سي) پلان او «دمشکل نه دبیرون رفت» پلان په توگه مطرح کوي، په ناستو او مفاهمو کی لکه چې د افغانستان داسلامی دولت د کنرونو والي او یوشمیر افغانی پوځیان مطرح کوي، بهرنی پوځی مقامات د افغانستان په پرتله پاکستانی مراجعو او دهغوی خبرو ته ډیر اهمیت ورکوي او د افغانی لوری اظهاراتو او نظر ته له سره پام نه کیږي. په زرهاو افغانان په خپل وطن او په بهر کی د جرم او تخلف دپوهیدو نه پرته د پردو په جیلو کی پراته او په دوامداره توگه په پته او روښانه توگه اعدامیږي او غرقیږي او څوک نه شته دهغوی خبر واخلی او قانونی مرسته ورسره وکړي.

په افغانستان کی حاکم نظام نور اولویتونه لري او داسی ښکاري چې په قدرت کی دبقا لپاره هرې معاملي ته حاضر وي.

د افغانستان د خلکو د تراژیدی لری جریان لري او داتراژیدی دافغانستان دخلکو او سولې په ضرر ده. د ملي او سیاسی وطنپالو څیرو تورول او حتی فزیکی له منځه وړل او شهادت خو د پاکستانی ځواکونو د وطن د ملي شاعر مرحوم ملنگ جان له وخته تراوسه نه هیرودونکی حقایق او دجدي پام وړ ډیر ترخه او غم لړلي داستانونه او تراژیدی دي.

دښاغلي حامد کرزي په حاکمیت کې د پردو او دهغه په جمله کې د پاکستان د استخباراتي کړيو پروني او نني معاش خواره او جیره خواره خو د تمامو شواهدو پراساس له حده زياد دي. عملي او واقع شوي مثالونه يې دومره زياد دي چې کتابونه پرې دکيدای شي. داسې د پردو داهدافو خادم او دپردو د برنامو په عملي کولو کې بشکيل عناصر او هغوی وفادار دخپلو نايزه گټو دساتلو لپاره د هيڅ کار نه دريغ نه کوي.

په داسې حال کې چې پاکستانې نظاميان په افغانستان او دهغه په خلکو تجارت وکړ نو ولي يو شمير جهادي او سياسي شخصيتونه په مختلفو مناسبتو وايي چې گویا پاکستان زمونږ سره دجهاد په وخت کې خپله ډوډې نيمه کره او ميلمه پالنه يې وکړه. درحالي چې د اوسني پاکستان د خلکو او حاکمیت ترمنځ غټ توفير دي. پاکستانې جنرالانو تل خپل منافع سنجولي او دهغو په نتيجه کې ملت او خلکو قرباني ورکړی.

سوال داسې مطرح دي چې پاکستانې ځواکونه او استخباراتي کړی دا دښمنانه ، دوه مخي سياست د افغانستان په برخه کې ولي کوي؟ هغه سياست چې دهغه په نتيجه او پايله کې دنړی او سيمي سوله په خطر کې او دهغه قربانيان نړيواله ټوله ، داوسني پاکستان خلک او ټولو نه دمخه افغانان دي؟

ځواب ښکاره دی. دوخت استعماری قوت په ۱۹۴۷ م کال کله چې د هند دآزاديدو په موخه هند تقسيمامو نو دهند پرځای يې د افغانستان بوغټه برخه چې تقريباً ۱۲۴۸۵۰ کيلو متر مربع کيرې د موجوده خلکو سره چې په تاريخي لحاظ او دهغه وخت دبرحال حالت دواقعيت په اساس دافغانستان جزء وه پاکستان ته ورکړه او دپاکستان په نامه يې هيواد د معينو اهدافو لپاره منځ ته راوست.

حتي د هند لپاره د انگليس دبهرنیو چارو وزير سر مارټيمر ډيورنډ د ډيورنډ د تصوری او خيالي کرښې شرقي خوا د برتانوي هند جزء نه بلله او د برتانوي هند په اداري سيستم کې پيشاور او د ديره جاتو بعضي مناطق شامل وه. نو دهند د تقسيم په وقت کې حتي کيدای شو د هند د تقسيم مسأله مطرح وي نه د افغانستان.

دده سره سره هغه وخت دانگليس او امير عبدالرحمن خان دتوافق؟! په اساس فيصله داوه که انگليس د «ډيورنډ لاین» د خيالي کرښې په شرقي خوا کې پوځي عمليات کوي نو انگليسي لوری ته به خبر ورکوي او که انگليس مقامات په دې سيمو کې پوځي عمليات کوي نو افغاني لوری ته به خبر ورکوي (عبدالحميد مبارز - د افغانستان خارجي سياست له... دچاپ کال ۲۰۱۲).

دوخت داستعماری متداوله قراردادو نيټه د نړيوالو قواعدو او رسومو سره سم ۹۹ کاله ده او ددې تفاهمنامې او يا قرار داد هم ډيرې خواوې او نقشه مجهوله او غير تعريف شوي ده. دعدم صراحت سره سره د انگليسي ځواکونو فزيکي حضور په او تهديد، د امير عبدالرحمن خان په مقابل کې دقيامونو د تهديد، د امير عبدالرحمن خان د لسو کلو نه زياد تبعيد او د امير شيرعلی خان او امير دوست محمد خان د سرنوشت په ليدو اوبلاخره په ليري پاتو مناطقو کې د تحريکاتو په اثر د معينو تحريکاتو د موجوديت، د سرتيمار ډيورنډ د صريح التماوم، چې يا به دا د انگليس لخوا دمخه په انگليسي ژبه جوړ شوي سند باندي امضاء کوي اويا جنگ، او د ډيورنډ دخپلو يادداشتو په اساس چې ددې خط شرقي خوا د هند برتانوی او انگليسي قلمرو نه گڼي او هلته امير او انگليس دواړه دپوځي عملياتو صلاحيت لري، او لکه څنگه چې د نامه نه روښانه ده ، نه افغانانو دا خط د امير او ډيورنډ خط بللی او د ډيورنډ لاین په نامه پيژني او دافغانستان په تاريخ کې دپرله پسي ضد ډيورنډ لاین قيامونه او بلاخره د افغانستان داومي شورا ددې او ټولو څلورو تفاهمنامو د «ډيورنډ لاین» دتفاهمنامې او يا قرار داد دفسخي فيصله چې سره راوخلو نو په داسې حالت کې پاکستان به څنگه اجازه ورکوي چې په افغانستان کې دي داسې حاکمیت مينځ ته راشي چې د پاکستان موجوديت په خطر کې واچوي او د ډيورنډ لاین مسأله چې کاملاً مشروع او برحقه مسأله دي مطرح کړي.

ددې سره سره پاکستانې جنرالان ددې لارې اوس اوس ددنيا نه جزيه اخلي او خپل جیبونه يې ډک کړل او ليا ډکوي. دشرم خبر ده چې پاکستانې ميديا د ښاغلي حامد کرزي عکس دهغه د کورنۍ سره په پاکستانې کمپ کې نشروي او ورته حرام نمکه وايي. حرام نمکه او دليل خو د ټولو نه دمخه پاکستان دي چې دمسلمان ورور په وینو او حتي د افغانانو په هډوکو يې تجارت روان کړای او دا پروسه او تراژيدي لا جريان لري. په دې شرايطو کې دپاکستان لاس بر او خپل سياست ته به دافغانستان په هلکه تغيير ورنه کړي اويا يې تغيير نه شي ورکولای.

په داسې شرايطو پاکستانې راکټونه او نورې ستري ضد افغاني برنامې په ښکاره او پټه حتي دداخلې خدمتگارانو په حاکمیت او گواکي اپوزيسيون کې په کار اچولي او په پاکستان کې خود موجوده سياسي افغاني ځواکونه خو چې ، ترلي چرگان دي ، په ډير جرئت او په آزادنه توگه استفاده کوي او د وطن په ضد يې استعمالوي . په دې پروسه کې که چا د پاکستان دکرنلارو او برنامو سرغړونه وکړه د ملا برجان، ملا برادر او آغاچان اوپه سلهاو پټ او برالا د پاکستان داستخباراتو وژني مرگ او ژوبلي، تهديد او دسايسو سره به مواجه وي او دي. داحقايق اوس اوس له هيڅ چانه پټي نه دي پاتي.

دادې ددې منحوسې او کرغبرني کرښې يعنی «ډيورنډ لاین» نه د روان کال د ډيسمبر ۱۲ نيتي پوري پوره ۱۱۹ کاله تيريري. بعضی افراد او ځواکونه مطرح کوي چې ددې خبرې وخت اوس نه دی، پاکستان قوي دي او نه

پوهېرم دا مناسب وخت به کله راځي او مناسب په کله وي؟ پاکستان په کله ضغيفيري او نړيوال به کله د پاکستان دومي سياست ته داوس نه ډير او واقعي ډول متوجه کيږي؟
په دې برخه کې ځان غولول نه دي په کار. تر هغه چې دامساله عادلانه او د تاريخي اسنادو په نظر کې نيولو سره د لوی او تاريخي افغانستان په جوړيدو حل نه او حق حق دار ته ونه رسيږي په افغانستان، سيمه او نړيواله سوله او مشکل به حل نه شي.

پاکستان د خپل موجوديت له تاريخه او بيا په دې وروستيو ۴۰ کلو کې فشار وړاندوي او له هرې وسيلې نه استفاده کوي او داسې ښکاري چې د ښاغلي حامد کرزي رژيم به هم تر سخت فشار لاندې راولي ترڅو ترې دوم او دريم شاه شجاع جوړ او تاريخي خيانت ته يې مجبور کړي او د «ډيورنډلاين» پرې نهايي کړي.
تراوسه خو افغاني رسمي مقامات او ښاغلي حامد کرزي د نطق له خولې، ښاغلي جانان له خولې د «ډيورنډلاين» نه دهغه خوا دراکټونو د راتگ خبرې مطرح دي او پاکستانی لوری ددې افادې مخالف ښکاري او غواړي چې افغاني لوری د «ډيورنډلاين» پر ځای د پاکستان نه او يا د سرحد نه د هغه خوا د افادو مطالب د افغاني لوری نه وواړي.
داچې پاکستان به وکړای شي خپلو شومو اهدافو ته ورسويږي زمان په ددې پوښتنې ځواب راکړي. اما په وروستيو وختو کې بعضی روسي منابع داسې خبرونه خپروي چې د ښاغلي حامد کرزي او پاکستان جمهوري رئيس زرداري سره دا توافق اوس صورت موندلای، افغانستان او نړيواله ټولنه دپاکستان تر فشار لاندې دي ته آماده کړای شوي چې د «ډيورنډلاين» ومنل شي او نهايي کړای شي. هغه کار چې ددې حکومت صلاحيت نه دي او نه به يې ورسره ملت قبول کړي.

په داسې شرايطو کې راشو د وطن تکړه شاعر، ليکوال او دقنډور او دافغانستان دخلکو دگټو او منافعو په موضع کې دقوي او زړه وړ ښاغلي عبدالباري جهاني هغه ليکنې ته چې د اکتوبر دمياشتې د لمړی نېټې په ليکنه کې د «پاکستاني راکټونه» تر سرليک لاندې داسې قوي مطالب او د نښې مينځونه وپښتي دي چې واقعا دپام وړ او ورته بايد په دقيقه توگه پاملرنه وشي او په دې برخه کې دخپلو امکاناتو نه په استفادې خپل رسالت اداء شي.
زما په شناخت او محاسبو کې په مجموع کې داسې مطالب او ليکنې دبل چا لخوا وړاندې شي نو په ليکنه کې مطرحو ټپي شوو اړخونو به په پوره پوره قوت به ليکوال ته په مختلفو مستقيمو او غير مستقيمو وسايل چې يو څه روشونه يې پورته مثال راوړل شول، ضرر رسولاى وای او په تورو لستو کې خو شاملول او نورو افراطي شنو ټاپې او سرو ټاپو وهل خو ورته ساده کار دی.

د جهاني صيب داليکنه د يو يادرده او بالحساسه افغان په توگه په نثر کې د يو ښکلي شعر دلوستو او اوريدو لذت لري او هڅه ده چې با احساسه وطنوال دافغاني ټولني پر پرهانو د پټيو ايښودو کار ته په ليا قوت مخ کړي.

اما دجهاني صيب داليکنه يوه افاده يوبل اړخ هم لري چې زه هغه دپاکستاني منابعو د موفقيت بيلگه بولم او زه يې دې ليکنې ته، مجبور کړم. جهاني صيب افغاني خاوره پاکستانی بولي او عدم دقت او تيروتنه ده. د ښاغلي جهاني په دې ليکنه کې لولو: "څه باندې شپږ مياشتې کيږي چې د پاکستان څخه د کنړونو پر ولايت باندې راکټونه اوږي...که دراکټونوشمير ته وگورو دتلفاتو شمير نسبتا کم دی. پاکستان دکليو دتخليه کولو سره علاقه لري...دپاکستان قواو دافغانستان په سل هاوو کيلو ميتره مربع خاوره لاندې کړي...پاکستان همدا اوس دطالبانوقواوې بر بيلو بيلو ډلو ويشلي دي څو د ضرورت په وخت کې يې سره وجنگوي او پخپله، دبل هروخت په څير، د خير پر غونډې ورته کښيښي. دا هغه ترخه واقعيتونه دي چې زموږ دهغو منورينو دپاره يې منل گران دي چې په لس هاوو کلونه يې د پاکستان جنرالان او سياستمداران تورلینگی دال خواره بلل او پاکستان يې مصنوعي هيواد گڼلی دی. ددې هيواد جنرالانولر تر لره، دههاد دپيل راهيسی زمونږ پر هيواد باندې مستقيم او غير مستقيم حکومت کړی دی او داوسني نظام تقريبا ټولو واکدارانو ته يې تنخواوې ورکړي او لا اوس به يې هم ورکوي. دکنړ او کابل سيندونه، دافغانستان دبل هر سيند په څير، زمونږ ملي نواميس دي او دناموس څخه دفاع دهرافغان ملي وجيبه ده....."

سياسي تحليل زما په اند هغه د کوچنيانو د (پوزل) لوبې ته پاتې کيږي چې کوچنيان د لوی عکس او تصوير واره واره ټوټه شوې ټوټې سره بيا ځای په ځای کوي او په دې ډول د خپل ذهن او تصور امتحان کوي او بيا هغه لوي تصوير له سره جوړوي. که دا د لوی تصوير وړې پارچې او ټوټې په خپل اصلي ځای کې کيښودل شي اوکه مثلا غوږ د غوږ په ځای او سترگه دسترگي په ځای او لاس د لاس په ځای او همداسې نورې وړې پارچې په مناسب او اصلي ځای کې کيښودې شوې، نو ورکړل شوای او جوړ شوای تصوير به په ښکاره ډول څيره ښکاره کړي. که داوړې ټوټې په مناسب ځای کې ځای پر ځای نه شي نو بيا جوړشوای تصوير ښکاره، درست او واقعي نه وي.
په اجتماعي مسايل کې داتصوير ورکونه او تحليل د مختلفو عواملو، ارقامو او فاکټونو په تغيير سره تغيير کولای شي. دښاغلي باري جهاني په دې مضمون او ليکنه کې راغلي تحليلونه او پايلې په ۹۹ مواردو کې ډير قوت او پوره حسابي او دقت وړاندې شوي.

پاکستاني راکټونه د پاکستان نه نه راځي او نه ويشتل کيږي، بلکې داراکټونه، دا پاکستانی راکټونه د هغه افغاني خاورې نه راځي چې دادی دا خاوره اوس اوس ۶۵ کاله د پاکستان په قبضه کې ده. د «ډيورنډلاين» د استعماري کړنې نه دا دي دروان کال ديسامبر د ۱۲ نېټې نه دادی ۱۱۹ کاله تيريزي او ددغه ناسور زخم په اساس سيمه د جگړې او کړاو سره مخامخه ده.

هو د راکټونو شمیر او دولتي پوستو او ټاټو نه ویشتنه، داسې بڼکاره کوي چې یو سري درې جانبه توافق شته او سیمه د کومي بلې برنامې او پروگرام لپاره آماده کول غواړي. حتی داسې آوازي، او گونگسي هم اوریدل کيږي چې په سیمه کې د آغاخان د دولت د جوړولو احتمال هم شته.

داسې آوازي هم شته چې پاکستانی مراجعو به داخبره نړیوالی ټولني سره شریکه کړي وي چې زه دسيمي امنیت په هغه صورت کې نیولای شم چې د کنړ سیند ته ورسیرم.

بیا هم هماغه پاکستانی پټ او دوه مخي د ساره جنگ نسخي او په یو افراطیت د بل افراطیت دمهارولو نسخي.

هو طالبان په خائنه ملي آزادي بخش او اسلام ته خادم حرکت وايي اما په عمل کې ددوی د اجازی او بي اجازي دپاکستان دستراتیژيکي اهدافو او موخو ته کار ځینی اخیستل کيږي. پاکستان په دې برخه کې د پاکستان د جنرالانو داهدافو لپاره موفق وه. پاکستان بله نه شي کولای او بله به ونه کړي.

دطالبانو د هغه مشرانو وژنه او بندي کونه چې دپاکستاني برنامو نه خارج او مستقل عمل کړای ددی ادعا کاملاً ثابت او کلک مثال دی. ددی خبرې نور تاکید به دي افغاني ځواکونو ته نور هم هغه وخت ښه معلوم شي چې په یوه معامله کې پاکستان خپل اهداف ترلاسه کړي او د پرچون فروشی پر ځای پاکستان عمده فروشی ته تصمیم ونیسي او دغه افغاني سیاسي او نظامي ځواکونه په پوره ډول خرڅ کړي. دا خبره به زمان هم ثابتې کړي.

هوددی وطن منورینو او ټولو خیرخواه او با احساسه انسانانو ته په کار ده چې دې حقایقو او واقعیتونه ته پوره پوره پام وکړي، دغلط او بي ځایه توجیحات او خوبه بیدار شي او خپل رسالت مخکې له دې چې ناوخته شي ادا کړي.

ټولو بادرده افغانانو او نیکی ارادي خاوندانو او سوله پالو ته په کار ده چې د افغانستان خلک، افغانستان او سوله وژغوري.

تکبر، کینه، تعصب، پروني محاسبات، بي ځایه دښمني او تربیگني پریږدي او داکشتی د غرقیدو نه وژغوري. هغه کشتی چې په هغه کې به د امتیاز او بي امتیاز سرنشینان یو ځای غرقیږي.

راځي د امید او خیر لاسونه په قوت ورکړو اود الله تعالی په مرسته په پوره قوت او صداقت خپل رسالت اداء او حالت ته تغییر ورکړو.

ان الله لایغیر ما بقوم حتی یغیر ما بانفسهم- الایه - خدای هم نه بدلولی حال دهغه قوم - څوچې خپل حالت بدل نه کړي په خپله.